

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Інженерно-будівельний інститут
Кафедра філософії, політології, психології та права

СИЛАБУС

Освітньої компоненти – ВК 3

Навчальної дисципліни - Ораторське мистецтво

Освітній рівень	Другий (магістерський)	
Програма навчання	Вибіркова	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Спеціальність	191	Архітектура та містобудування
Освітня програма	ОПІ Архітектура будівель і споруд	
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	Реферат	
Форми семестрового контролю	Залік	

Викладачі:

Бикова Світлана Валентинівна, к. психол. н., доцент кафедри філософії, політології, психології та права byikovas@ogasa.org.ua

В процесі вивчення даної дисципліни студенти ОДЕРЖУЮТЬ ЗНАННЯ ТА КОМУНІКАТИВНІ НАВИЧКИ ІЗ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ ДО ПУБЛІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ, ВИБОРУ ЕФЕКТИВНИХ МЕТОДІВ ЗАВОЮВАННЯ Й ПІДТРИМАННЯ УВАГИ СЛУХАЧІВ, КОНТРОЛЮ НАД СЛУХАЦЬКОЮ АУДИТОРІЄЮ, УДОСКОНАЛЕННЯ КУЛЬТУРИ Й ТЕХНІКИ МОВЛЕННЯ. ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО ПОГЛИБЛЮЄ ЗНАННЯ ПРО УМОВИ, ФОРМИ І ЗАСОБИ ЕФЕКТИВНОЇ МОВЛЕННЄВОЇ КОМУНІКАЦІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, А ТАКОЖ РОЗШИРЮЄ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ САМОВИРАЖЕННЯ ОСОБИСТОСТІ І ПІДВИЩУЄ ЕФЕКТИВНІСТЬ МОВЛЕННЄВОГО ВПЛИВУ НА ІНШИХ ЛЮДЕЙ.

Наприклад: використовувати науковий інструментарій щодо вирішування проблем, пов'язаних із здатністю до ефективної усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження.

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: Філософія, психологія.

Програмні результати навчання:

знати:

- становлення і розвиток ораторського мистецтва, історію риторики, творчий набуток ораторів Древньої Греції, Риму золотослів України;
- організація і управління мисленнво-мовленнєвою діяльністю ;
- оволодіння риторичною термінологією;
- полемічне мистецтво
- психологічні особливості організації і управління мислиннєво-мовлиннєвою діяльністю.

розуміти:

- основні жанри ораторського мистецтва;
- особливості комунікативної креативності;
- невербальні прийоми впливу на аудиторію.

володіти:

- прийомами виразності при підготовці тексту промови;
- інтерактивними та емоційно-експресивними уміннями;
- психологічними основами публічних виступів.

вміти:

- вести розгорнутий монолог з фахової проблематики;
- вміти застосовувати усі жанри ораторського мистецтва, мовленнєвою культурою, полемічним мистецтвом;
- застосовувати численні прийоми виразності при підготовці тексту промови;
- орієнтуватися в науковій та спеціальній літературі;
- здійснювати науково-дослідну діяльність.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№п/ п	Назва тем	Кількість годин			
		лекції	практичні	лаборато рні	самос тійна
1.	Історія розвитку риторики.	2	2	-	8
2.	Наука про ораторське мистецтво у середньовічній Європі	2	2	-	5
3.	Основні закони риторики	1	-	-	5
4.	Етапи підготовки до публічного виступу	4	2	-	10
5.	Культура мови оратора.	2	2	-	5
6.	Психологія комунікації.	1	2	-	5
7.	Види красномовста.	1	2	-	5

8.	Професійна риторика.	1	2	-	10
	Всього	16	16		58

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Ораторське мистецтво» складає 60 балів і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Поточне опитування	1	20	30
Контроль знань:			
- Поточний контроль знань (стандартизовані тести)	2	40	70
- Підсумковий (семестровий) контроль знань	1		
Разом		60	100

Два рази за семестр проводяться експрес контроль знань – **стандартизовані тести** (20 тестових питань), наприклад:

1. Оратор – це людина, яка вмiє:
  - а) виголошувати промови;
  - б) танцювати;
  - в) робити компліменти;
  - г) підтримувати духовно-емоційний контакт з аудиторією.
2. Мистецтво переконувати не реалізується через поняття:
  - а) логос;
  - б) пафос;
  - в) етос;
  - г) топос;
  - г) інвенція.

Перелік питань до заліку з навчальної дисципліни «Ораторське мистецтво»:

1. Основні поняття риторики.
2. Основні закони риторики.
3. Акція.
4. Меморія.
5. Елокуція.
6. Образ оратора.
7. Образ аудиторії.
8. Основні етапи підготовки і виголошення промов.
9. Інвенція.
10. Диспозиція.
11. Мовний вигляд промови (мовні засоби аргументів та образності).
12. Історія і досвід давньогрецької риторики.

- 13.Риторичне вчення Аристотеля.
- 14.Риторика Сократа.
- 15.Ораторство Демосфена.
- 16.Риторика Платона.
- 17.Історія і досвід давньоримської риторики.
- 18.Риторичні трактати Цицерона.
- 19.Види дорадчих промов та їх мовні ознаки.
- 20.Особливості політичного красномовства.
- 21.Риторика діалогічного мовлення.
- 22.Мовні засоби дискусії.
- 23.Риторика та ораторське мистецтво.
- 24.Жанри ораторського мистецтва.
- 25.Літературна мова. Норми української літературної мови.
- 26.Культура мовлення оратора.
- 27.Закон моделювання аудиторії.
- 28.Техніка мовлення оратора.
- 29.Академічне красномовство та його види.
- 30.Монологічне та діалогічне красномовство.
- 31.Рекомендації щодо підготовки промови.
- 32.Рекомендації щодо виголошення промови.

Підсумковий контроль знань проводиться для студентів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для студентів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді усної бесіди з викладачем (комісією викладачів) по тематиці навчальної дисципліни.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Бикова С.В. Ораторське мистецтво,Методичні вказівки, Одеса 2018.
2. Бабич Н.Б. Практична стилістика і культура української мови.-Львів, 2013
3. Глазунов С.В. Основи ораторського мистецтва та методики проведення навчальних занять: Навчальний посібник.- Дніпро: РВР 2010.
4. Дубравська Д.М. Основи психології. – Львів, 2011.
5. Коваль А.П. Ділове спілкування. Навчальний посібник.- К.,2012
6. Куньч З.Й. Українська риторика: Історія становлення і розвитку: Посібник для студентів економічних та гуманітарних спеціальностей. – Львів, 2011. – 160 с.
7. Мацько Л.І., Кравець Л.В. Культура української фахової мови: Навчальний посібник. – К.: ВЦ “Академія”, 2007.
8. Мацько Л.І., Мацько О.М. Риторика: Навч. посібник. – К.: Вища школа, 2003.

Допоміжні джерела інформації

1. Меш Г.Ш. 10 уроків ораторської майстерності тим, хто вчиться виступати публічно. – К., 1993.
2. Онуфрієнко Г.С. Риторика у тренінгових та кваліфікаційних комплексних завданнях для студентів економіко-гуманітарних спеціальностей. – Запоріжжя, 2007.

3. Онуфрієнко Г.С. Риторика. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К., 2008.
4. Сагач Г.М. Мистецтво ділової комунікації. – К., 1995.
5. Сагач Г.М. Словник-мінімум термінів красномовства. – К., 1992.
6. Сербенська О.А. Культура усного мовлення. Практикум: Навч. посібник. – К., 2004.
7. Томан І. Мистецтво говорити. – К., 1989.